

UCHWAŁA NR 7/19

**RADY NADZORCZEJ WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
W KIELCACH**

z dnia 26 lutego 2019 r.

**w sprawie zmiany „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad
udzielania i rozliczania dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach”.**

Na podstawie art. 400h ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.) - uchwała się, co następuje:

§ 1. W „Zasadach udzielania i umarzania pożyczek oraz trybie i zasadach udzielania i rozliczania dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach”, stanowiących załącznik do uchwały Nr 4/19 Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Kielcach z dnia 25 stycznia 2019 r. załącznik nr 1 „Szczegółowe warunki otrzymania pomocy finansowej” otrzymuje brzmienie zgodne z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Funduszu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY NADZORCZEJ

Marek Szary

UZASADNIENIE

do uchwały Nr 7/19 Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Kielcach z dnia 26 lutego 2019 r.

Zmiana „Szczegółowych warunków otrzymania pomocy finansowej” w dziedzinie:

- a) *Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi*: dokonano zmiany technicznej w pkt 6 (po ostatniej zmianie Zasad pozostał % umorzenia, którego nie powinno być – nowy zapis to bez umorzenia).
- b) *Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi*: w punkcie 6, *Prowadzenie obserwacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi oraz terenów zagrożonych tymi ruchami* została dodana wartość umorzenia – 20%. Zmiana wynika z faktu, iż w tym typie zadania nie była podana wartość umorzenia, obecna jest zgodna z wartościami umorzeń w podobnych typach zadań.
- c) *Ochrona atmosfery oraz ochrona przed hałasem*: w pkt 4. B.III.1.3. Przedsięwzięcia dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym ramach dedykowanych programów wprowadzono nowy typ zadania: Zakup pojazdów elektrycznych, urządzeń do ładowania pojazdów elektrycznych (budowa, zakup i montaż stacji do ładowania pojazdów elektrycznych) **przedstawiono 4 propozycje grup wnioskodawców i różnych wariantów oprocentowania i umorzenia (zależnych od potencjalnej liczby planowanych wniosków; dla wariantu z najszerszą grupą odbiorców, z uwagi na możliwości finansowe Funduszu określono oprocentowanie na 3% a umorzenie na 5%; im mniejsza liczba potencjalnych wnioskodawców tym niższe oprocentowanie i wyższe umorzenie).**
Wyjaśnienie do zaprezentowanych wariantów wnioskodawców od 2 do 5:
Punkt 2 - wnioskodawcy PSFP i spółki kapitałowe z przewagą kapitału PSFP na pojazdy elektryczne i/lub stacje ładowania pojazdów (brak wymogu świadczenia usług w zakresie transportu osobowego).
Punkt 3 - wnioskodawcy PSFP na zakup pojazdów elektrycznych i/lub budowę stacji ładowania, oraz inne podmioty, które mają podpisaną umowę wykonawczą w zakresie transportu osobowego na terenie gminy, kilku gmin.
Punkt 4 - wnioskodawcy PSFP na zakup pojazdów elektrycznych i/lub budowę stacji ładowania. Inne podmioty z wyłączeniem osób fizycznych pod warunkiem, że świadczą usługi w zakresie transportu osobowego w tym busy, taksówki.
Punkt 5 - Najszersza grupa uprawnionych podmiotów (praktycznie wszyscy mogący wykorzystać pojazd elektryczny w ramach prowadzonej działalności w zakresie transportu osobowego i towarowego jak i również budowy stacji do ładowania pojazdów), dlatego też jest najniższe umorzenie
- d) *Inne działania ochrony środowiska - edukacja ekologiczna* - z uwagi na zmniejszone wpływy z opłat środowiskowych oraz nowe zadania realizowane przez Fundusz usunięto dotacje dla zadań w zakresie zielonych szkół.

Załącznik nr 1. Szczegółowe warunki otrzymania pomocy finansowej

Dziedzina: OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI

Lp.	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprócentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia
1	A. Priorytet Główny	Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej współfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych	Zgodnie z zapisami danego Programu	pożyczka	do 95 % różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem Operacyjnym a wartością uzyskanego dofinansowania ze środków zagranicznych	1,95%	bez umorzenia
2	B.I.1. Przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej realizowane w aglomeracjach ujętych w „Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych”. B.I.2. Przedsięwzięcia z zakresu zbiorczych systemów oczyszczania ścieków komunalnych na terenach poza aglomeracjami ujętymi w „Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych” z możliwością realizacji zadań dotyczących zaopatrzenia w wodę jako elementu uzupełniającego dla całości projektu	1. Wykonanie nowych, rozbudowa lub przebudowa istniejących oczyszczalni ścieków komunalnych.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	1,80%	bez umorzenia
		2. Zagospodarowanie osadów ściekowych					
		3. Wykonanie nowych, rozbudowa lub renowacja istniejących sieci kanalizacyjnych.					
		4. Realizacja zadań dotyczących zaopatrzenia w wodę jako elementu uzupełniającego dla całości projektu lub istniejącego systemu zorientowanego na poprawę sytuacji ściekowej na danym terenie					
		5. Zakup sprzętu, urządzeń, pojazdów specjalistycznych niezbędnych do utrzymania prawidłowego funkcjonowania systemu wodno-ściekowego.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	1,80%	bez umorzenia
		6. Budowa przyłączy kanalizacyjnych w ramach wspierania realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.	JST i ich związki zgodnie z programami współfinansowanymi (finansowanymi) ze środków NFOŚiGW				
3	B.I.2a. Przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia.	1. Wykonanie nowych, rozbudowa lub wymiana istniejących sieci wodociągowych.	Podmioty Lecznicze zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 160 z późn. zm.)	pożyczka	do 100% kosztów kwalifikowanych	2%	bez umorzenia
		2. Wykonanie nowych, rozbudowa lub przebudowa istniejących ujęć wody oraz urządzeń zapewniających dostawę wody dla potrzeb komunalnych.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST,	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	1,80%	bez umorzenia
		3. Wykonanie nowych, rozbudowa lub przebudowa istniejących stacji uzdatniania wody dla potrzeb komunalnych.					
		4. Budowa przyłączy wodociągowych w ramach wspierania realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.					
		5. Zakup urządzeń/ sprzętu służących do badania jakości wody					
4	B.I.3. Wykonanie nowych, rozbudowa lub przebudowa istniejących gminnych oczyszczalni wód opadowych wraz z kanalizacją	Wykonanie nowych, rozbudowa lub przebudowa istniejących gminnych oczyszczalni wód opadowych wraz z kanalizacją.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	1,80%	bez umorzenia
5	B.I.4. Kompleksowa realizacja przez gminy systemów indywidualnych oczyszczalni ścieków na wydziałonych, ujętych w „Programie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego” obszarach, gdzie budowa komunalnych sieci kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty.	Kompleksowa realizacja przez gminy systemów indywidualnych oczyszczalni ścieków na wydziałonych, ujętych w „Programie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego” na obszarach, gdzie budowa komunalnych sieci kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	1,80%	bez umorzenia
JST i ich związki zgodnie z programami współfinansowanymi (finansowanymi) ze środków NFOŚiGW							

Lp.	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprocentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia	
6	B.I.5. Wykonanie nowych, rozbudowa lub przebudowa istniejących oczyszczalni ścieków przemysłowych	Wykonanie nowych, rozbudowa, lub przebudowa istniejących oczyszczalni ścieków przemysłowych	Przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, inne	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	1,80%	bez umorzenia	
7	B.I.6. Wykonanie nowych indywidualnych system oczyszczania ścieków bytowych w ramach dedykowanego programu	Realizacja zadań związanych z budową indywidualnych oczyszczalni ścieków, systemów kanalizacji sanitarnej	Zgodnie z dedykowanym programem					
			Gminy, osoby fizyczne zgodnie z programami współfinansowanymi (finansowanymi) ze środków NFOŚiGW					
			Województwo Świętokrzyskie	dotacja	do 40 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd	
8	B. I.7. Wykonanie nowych, rozbudowa lub przebudowa istniejących zbiorników wodnych ujętych w „Programie małej retencji dla województwa świętokrzyskiego”, o pojemności powyżej 10 000 m ³ .	Wykonanie nowych, rozbudowa lub przebudowa istniejących zbiorników wodnych ujętych w „Programie małej retencji dla województwa świętokrzyskiego”, o pojemności powyżej 10 000 m ³ .	JST	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	1,80%	bez umorzenia	
9	B. I.8. Przedsięwzięcia mające na celu zabezpieczenie przed powodzią oraz suszą, wynikające z przepisów prawnych oraz dokumentów programowych w tym zakresie.	Przedsięwzięcia mające na celu zabezpieczenie przed powodzią oraz suszą, wynikające z przepisów prawnych oraz dokumentów programowych w tym zakresie.	JST Wody Polskie	dotacja	do 40% kosztów kwalifikowanych	nd	nd	
10	B.I.9. Opracowanie planów służących gospodarowaniu zasobami wodnymi.	Opracowanie planów służących gospodarowaniu zasobami wodnymi.	Wody Polskie	dotacja	do 80 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd	
11	B.I.11. Badanie jakości wody kąpielisk wykonywane w ramach obowiązków nałożonych na organizatorów kąpielisk ustawą Prawo wodne.	Badanie jakości wody kąpielisk wykonywane w ramach obowiązków nałożonych na organizatorów kąpielisk ustawą Prawo wodne.	organizatorzy kąpielisk	dotacja	do 50% kosztów kwalifikowanych	nd	nd	
12	B.I. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Zadania określone w punktach B.I.1 do B.I.11	Zgodnie z dedykowanym programem					

Załącznik nr 1. Szczegółowe warunki otrzymania pomocy finansowej

Dziedzina: RACJONALNE GOSPODAROWANIE ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI							
Lp.	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprocentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia
1	A. Priorytet Główny	Zadania z zakresu racjonalnego gospodarowania odpadami i ochrony powierzchni ziemi współfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych	Zgodnie z zapisami danego Programu	pożyczka	do 95 % różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem Operacyjnym a wartością uzyskanego dofinansowania ze środków zagranicznych	1,95%	bez umorzenia
2	B.II.1. Opracowanie, w tym aktualizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, prognozy oddziaływania na środowisko planu oraz realizacja zadań ujętych w „Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” i w planie inwestycyjnym dla województwa świętokrzyskiego w zakresie odpadów komunalnych.	1. Opracowanie, w tym aktualizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.	Województwo Świętokrzyskie	dotacja	do 90 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
		2. Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko.	Województwo Świętokrzyskie	dotacja	do 90 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
		3. Realizacja zadań ujętych w „Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” i w planie inwestycyjnym dla województwa świętokrzyskiego w zakresie odpadów komunalnych.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, inne	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%	15%
		4. Realizacja pilotażowych projektów związanych ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów ulegających biodegradacji	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, inne	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%	15%
		5. Realizacja zadań ujętych w „Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” w zakresie odpadów niebezpiecznych oraz pozostałych odpadów	przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	4%	10%
3	B.II.2. Usuwanie (demontaż, transport) i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w postaci materiałów zawierających azbest	1. Usuwanie (demontaż, transport) i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w postaci materiałów zawierających azbest z obiektów budowlanych użyteczności publicznej	JST i ich związki,	dotacja	do 50% kosztów kwalifikowanych	nd	nd
				pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%	20%
		2. Realizacja programów usuwania wyrobów zawierających azbest przez jednostki samorządu terytorialnego.	JST	dotacja	do 50% kosztów kwalifikowanych	nd	nd
				pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%	20%
				JST zgodnie z programami współfinansowanymi (finansowanymi) ze środków NFOŚiGW			
		3. Usuwanie (demontaż, transport) i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w postaci materiałów zawierających azbest z obiektów budowlanych spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych jak i obiektów gospodarczych o minimalnej wielkości wymienianego pokrycia 500 m2	przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, inne	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%	20%
4	B.II.3. Wspieranie Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego w zakresie ochrony środowiska na potrzeby ratownictwa chemicznego i ekologicznego.	Wspieranie Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego w zakresie ochrony środowiska na potrzeby ratownictwa chemicznego i ekologicznego.	Zarząd Wojewódzki Ochotniczych Straży Pożarnych*, Gminy	dotacja	do 50% kosztów kwalifikowanych	nd	nd
				w przypadku zadań zakwalifikowanych do dofinansowania w formie dotacji			
				pożyczka	do wysokości nie przekraczającej łącznie z uzyskaną z WFOŚiGW w Kielcach dotacją 95 % kosztów kwalifikowanych	2%	nd
			JST	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	2%	20%
5	B.II.4. Dofinansowanie kosztów gospodarowania odpadami pochodzącymi z wypadków w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy albo bezskuteczności egzekucji wobec sprawcy.	Dofinansowanie kosztów gospodarowania odpadami pochodzącymi z wypadków w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy albo bezskuteczności egzekucji wobec sprawcy.	JST	dotacja	do 100 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
6	B.II.5. Prowadzenie obserwacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi oraz terenów zagrożonych tymi ruchami.	Prowadzenie obserwacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi oraz terenów zagrożonych tymi ruchami.	JST	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	2%	20%
7	B.II. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi	Zadania określone w punktach B.II.1 do B.II.5	Zgodnie z dedykowanym programem				

*Zarząd Wojewódzki Ochotniczych Straży Pożarnych, w przypadku ubiegania się o dofinansowanie dla kilku OSP, składa oddzielnie wnioski dla każdej OSP.

Załącznik nr 1. Szczegółowe warunki otrzymania pomocy finansowej

Dziedzina: OCHRONA ATMOSFERY ORAZ OCHRONA PRZED HAŁASEM							
Lp	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprocentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia
1	A. Priorytet Główny	Zadania z zakresu ochrony atmosfery oraz ochrony przed hałasem współfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych	Zgodnie z zapisami danego Programu	pożyczka	do 95 % różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem Operacyjnym a wartością uzyskanego dofinansowania ze środków zagranicznych	1,95%	bez umorzenia
2	B.III.1.1. Opracowanie Programów ochrony powietrza dla stref, dla których zachodzi taka konieczność, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz realizacja zadań ujętych w tych programach.	1. Opracowanie Programów ochrony powietrza dla stref, dla których zachodzi taka konieczność wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.	Województwo Świętokrzyskie	dotacja	do 90 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
		2. Opracowanie gminnych Programów Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) wynikających z „Programów ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego”.	JST i ich związki	dotacja	do 80% kosztów kwalifikowanych	nd	nd
		3. Realizacja zadań ujętych w programach ochrony powietrza (w tym np.: zakup i montaż instalacji OZE, termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła, wymiana oświetlenia wewnętrznego, ulicznego).	podmioty wskazane do realizacji zadań w ramach Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	2%	20%
			Województwo Świętokrzyskie	dotacja	do 40 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
		4. Realizacja zadań ujętych w PONE (w tym np.: zakup i montaż instalacji OZE, termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła, wymiana oświetlenia wewnętrznego, ulicznego).	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, inne	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%	15%
3	B.III.1.2. Opracowanie planów gospodarki niskoemisyjnej / planów działań na rzecz zrównoważonej energii oraz realizacja zadań ujętych w tych programach.	1. Opracowanie i aktualizacja planów gospodarki niskoemisyjnej / planów działań na rzecz zrównoważonej energii	JST i ich związki	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	2%	20%
		2. Realizacja zadań ujętych w planach gospodarki niskoemisyjnej i planach działań na rzecz zrównoważonej energii (w tym np.: zakup i montaż instalacji OZE, termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła, wymiana oświetlenia wewnętrznego, ulicznego).	podmioty wskazane do realizacji zadań w ramach planów gospodarki niskoemisyjnej/planów działań na rzecz zrównoważonej energii	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%	15%
4	B.III.1.3. Przedsięwzięcia dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym ramach dedykowanych programów.	1. Inne przedsięwzięcia dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, w ramach dedykowanych programów.	Zgodnie z dedykowanym programem (np. osoby fizyczne)				
		2. Zakup pojazdów elektrycznych, urządzeń do ładowania pojazdów elektrycznych (budowa, zakup i montaż stacji do ładowania pojazdów elektrycznych)	Podmioty Sektora Finansów Publicznych (PSFP). Spółki prawa handlowego i inne podmioty świadczące usługi w zakresie transportu osobowego	pożyczka	do 100% kosztów kwalifikowanych	3,00%	10%
5	B.III.2.1. Opracowanie programów ochrony przed hałasem, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz realizacja zadań ujętych w tych programach.	1. Opracowanie programów ochrony przed hałasem, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	JST	dotacja	do 90 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
			2. Realizacja zadań ujętych w programach ochrony przed hałasem.	JST, przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), inne	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%
6	B.III. Ochrona atmosfery oraz ochrona przed hałasem	Zadania określone w punktach B.III.1 do B.III.2	Zgodnie z dedykowanym programem				

Załącznik nr 1. Szczegółowe warunki otrzymania pomocy finansowej

Dziedzina: OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I FUNKCJI EKOSYSTEMÓW										
Lp.	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprocentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia			
1	A. Priorytet Główny	Zadania z zakresu ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów ze środków Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych	Zgodnie z zapisami danego Programu	dotacja	do 10% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem	nd	nd			
				pożyczka	do 95% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem Operacyjnym a wartością uzyskanego dofinansowania ze środków zagranicznych	1,95%	bez umorzenia			
2	B.IV.1.1 Przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody	1. Sporządzenie inwentaryzacji obszarów cennych przyrodniczo oraz planów ochrony/ planów zadań ochronnych dla parków krajobrazowych	Województwo Świętokrzyskie	dotacja	do 90% kosztów kwalifikowanych	nd	nd			
		2. Przedsięwzięcia wynikające z ustawy o ochronie przyrody	JST, ŚPN, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody/środowiska	dotacja	do 40% kosztów kwalifikowanych - w przypadku zadań inwestycyjnych, do 80% kosztów kwalifikowanych - w przypadku zadań nieinwestycyjnych	nd	nd			
			Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania **	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%			
		3. Budowa, remont, odbudowa ptasich gniazd, budek, skrzynek dla ptaków oraz zakup/wykonanie hoteli dla owadów	JST, ŚPN, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody/środowiska	dotacja	do 80% kosztów kwalifikowanych	nd	nd			
			Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania **	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	2,5%	20%			
		4. Renaturyzacja dolin rzecznych cennych przyrodniczo.	JST, ŚPN, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody/środowiska	dotacja	do 40% kosztów kwalifikowanych	nd	nd			
			Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania **	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	2,5%	20%			
		5. Usuwanie/ unieszkodliwianie obcych gatunków inwazyjnych - barszczy kaukaskich, w tym barszczy Sosnowskiego	JST	dotacja	do 90% kosztów kwalifikowanych	nd	nd			
			JST	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	2,5%	20%			
		6. Zakładanie, rozwijanie i prowadzenie pasiek pszczelich	Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania **	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	2,5%	25%			
			7. Odtwarzanie dzikich populacji pszczoł w lasach	nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody/środowiska	dotacja	do 50% kosztów kwalifikowanych	nd	nd		
		3	B.IV.1.2 Działania na rzecz powstrzymania spadku liczebności populacji i odbudowa populacji zagrożonych i zanikających gatunków zwierząt	1. Odbudowa/zasilenie i wzmocnienie populacji zagrożonych i zanikających populacji rodzimych gatunków zwierząt drobnej	JST, ŚPN, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody/środowiska, koła łowieckie	dotacja	do 50% kosztów kwalifikowanych przy zakupie osobników pochodzących z hodowli	nd	nd	
						pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	2,5%	20%	
				2. Zakładanie i odnawianie remiz śródpolnych	Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania **	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%	
JST, ŚPN, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody/środowiska, koła łowieckie	dotacja				do 80% kosztów kwalifikowanych	nd	nd			
4	B.IV.1.3. Przedsięwzięcia z zakresu ochrony przyrody, realizowane na terenach zieleni dostępnych publicznie	1. Urządzanie, zachowywanie i odnawianie terenów zieleni, w tym ochrona starych drzew. Zadrzewienia, sadzenie drzew i krzewów miododajnych oraz o dużej efektywności akumulacji pyłów przyrody/środowiska,	JST, ŚPN, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody/środowiska,	dotacja	do 40% kosztów kwalifikowanych	nd	nd			
				pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	2,5%	20%			
5	B.IV.1.4 Urządzanie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków	Urządzanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków	Zgodnie z dedykowanym programem	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%			
				pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	10%			
6	B.IV.2.1. Opracowanie wojewódzkich programów leśnych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.	Opracowanie wojewódzkich programów leśnych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.	Województwo Świętokrzyskie	dotacja	do 90% kosztów kwalifikowanych	nd	nd			
7	B. IV.2.2. Realizacja zadań związanych ze zwiększeniem lesistości województwa oraz zapobieganiem i likwidacją szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.	1. Realizacja zadań związanych ze zwiększeniem lesistości województwa.	JST, nadleśnictwa	dotacja	do 40% kosztów kwalifikowanych	nd	nd			
				pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	2,5%	20%			
		2. Zapobieganie i likwidacja szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.	Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania **	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%			
				JST, nadleśnictwa	dotacja	do 80% kosztów kwalifikowanych	nd	nd		
pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	2,5%	20%							
pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%							

** Inny podmiot uprawniony (nie wymieniony w tabeli) - właściciel, współwłaściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości, budynków, obiektów i urządzeń, z którymi związana jest dana inwestycja. W przypadku prowadzenia inwestycji/ przedsięwzięcia na współwłasność wymaga jest pisemna zgoda na realizację zadania udzielona przez wszystkich współwłaścicieli

Załącznik nr 1. Szczegółowe warunki otrzymania pomocy finansowej

Dziedzina: INNE DZIAŁANIA OCHRONY ŚRODOWISKA - EDUKACJA EKOLOGICZNA								
Lp.	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprocentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia	
1	A. Priorytet Główny	Zadania z zakresu innych działań ochrony środowiska (edukacji ekologicznej) ze środków Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych	Zgodnie z zapisami danego Programu	dotacja	do 10% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem Operacyjnym a wartością uzyskanego dofinansowania ze środków zagranicznych	nd	nd	
				pożyczka	do 95% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem Operacyjnym a wartością uzyskanego dofinansowania ze środków zagranicznych	1,95%	bez umorzenia	
2	B.V.1.1. Propagowanie i wymiana wiedzy w obszarze różnorodności biologicznej, ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania jego zasobów oraz zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony powietrza i klimatu.	1. Szkolenia, konferencje, seminaria skierowane do dorosłych, warsztaty dla dzieci i młodzieży	Województwo Świętokrzyskie	dotacja	do 90% kosztów kwalifikowanych	nd	nd	
		2. Warsztaty, wyjazdy edukacyjne dla dzieci i młodzieży	Świętokrzyski Park Narodowy	dotacja	do 40% kosztów kwalifikowanych	nd	nd	
			JST, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony przyrody/środowiska i które mają siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego	dotacja	do 80% kosztów kwalifikowanych	nd	nd	
			Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%	
			Podmioty uprawnione do realizacji zadania	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%	
3. "Zielone szkoły" dla dzieci i młodzieży prowadzone na i poza województwem świętokrzyskim	Podmioty uprawnione do realizacji zadania	pożyczka	do 95% kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%			
4. Projekty edukacyjne realizowane w ramach programów i konkursów ogłaszanych przez Fundusz	Zgodnie z programem lub regulaminem konkursu							
3	B.V.1.2. Aktywizacja społeczeństwa dla zrównoważonego rozwoju, kształtowanie postaw proekologicznych i upowszechnianie idei zrównoważonego rozwoju	1. Programy edukacyjne, konkursy, materiały drukowane i multimedialne, kampanie informacyjno-edukacyjne, inne projekty edukacyjne. Kampanie informacyjno-edukacyjne prowadzone z wykorzystaniem środków masowego przekazu - telewizji, radia i prasy	Świętokrzyski Park Narodowy	dotacja	do 40% kosztów kwalifikowanych. Kampanie informacyjno-edukacyjne prowadzone z wykorzystaniem środków masowego przekazu: koszty produkcji programów i spotów, koszty emisji programów i spotów, wydruk/emisja artykułów prasowych - do 40% k.kw. Film: produkcja i emisja, czas trwania - minimum 15 minut, tłoczenie/ powielanie kopii filmu na nośnikach elektronicznych - do 40% k.kw.	nd	nd	
			nadleśnictwa	dotacja	do 50% kosztów kwalifikowanych; Kampanie informacyjno-edukacyjne prowadzone z wykorzystaniem środków masowego przekazu: koszty produkcji programów i spotów - do 50% k.kw.; koszty emisji programów i spotów - do 50% k.kw.; wydruk/emisja artykułów prasowych - do 50% k.kw. Film: produkcja i emisja, czas trwania - minimum 15 minut, tłoczenie/ powielanie kopii filmu na nośnikach elektronicznych - do 50% k.kw.	nd	nd	
			JST, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony przyrody/środowiska i które mają siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego	dotacja	do 80% kosztów kwalifikowanych; Kampanie informacyjno-edukacyjne prowadzone z wykorzystaniem środków masowego przekazu: koszty produkcji programów i spotów - do 50% k.kw.; koszty emisji programów i spotów - do 50% k.kw.; wydruk/emisja artykułów prasowych - do 50% k.kw. Film: produkcja i emisja, czas trwania - minimum 15 minut, tłoczenie/ powielanie kopii filmu na nośnikach elektronicznych - do 70% k.kw.	nd	nd	

Lp.	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprocentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia
			Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%
		2. Projekty edukacyjne i kampanie informacyjno - edukacyjne w mediach publicznych i regionalnych	środki masowego przekazu - telewizja, radio	dotacja	do 60 % kosztów kwalifikowanych,	nd	nd
			środki masowego przekazu - prasa	dotacja	do 50 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
		3. Projekty edukacyjne realizowane w ramach programów i konkursów ogłaszanych przez Fundusz	Zgodnie z programem lub regulaminem konkursu				
4	B.V.1.3. Rozwój infrastruktury służącej edukacji ekologicznej	1. Wyposażenie/doposażenie baz edukacji ekologicznej (ośrodków/centrów/sal edukacyjnych (z wyłączeniem sal w szkołach, przedszkolach) zlokalizowanych na terenie województwa świętokrzyskiego, które prowadzą edukację ekologiczną w oparciu o własny, przyjęty do realizacji program edukacji ekologicznej na okres co najmniej 3 lat, w sprzęt, w tym elementy wyposażenia, pomoce dydaktyczne, wydawnictwa służące prowadzeniu edukacji ekologicznej	Świętokrzyski Park Narodowy	dotacja	do 40 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
			JST, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony przyrody/środowiska i które mają siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego, koła łowieckie	dotacja	do 50 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
			Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania **	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%
		2. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury terenowej służącej edukacji ekologicznej przy bazach edukacji ekologicznej/poza bazami edukacji ekologicznej pod warunkiem, że ww. infrastruktura będzie służyć edukacji ekologicznej przez okres co najmniej 3 lat.	Świętokrzyski Park Narodowy	dotacja	do 40 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
			JST, nadleśnictwa, podmioty posiadające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego posiadające osobowość prawną, prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody/środowiska, koła łowieckie	dotacja	do 50 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
			Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania **	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3,0%	15%
			3. Budowa infrastruktury terenowej służącej edukacji ekologicznej przy ośrodkach turystycznych, wypoczynkowych, sanatoryjnych, pod warunkiem, że ww. infrastruktura będzie służyć edukacji ekologicznej przez okres co najmniej 3 lat.	Inne podmioty uprawnione do realizacji zadania**	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3,0%
4. Projekty edukacyjne realizowane w ramach programów i konkursów ogłaszanych przez Fundusz	Zgodnie z programem lub regulaminem konkursu						
5	B.V.1.4 Praktyczna edukacja ekologiczna w ramach ogłaszanych przez Fundusz konkursów	Edukacja ekologiczna realizowana w ramach ogłaszanych przez Fundusz konkursów	Zgodnie z regulaminem konkursu				

** Inny podmiot uprawniony - właściciel, współwłaściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości, budynków, obiektów i urządzeń, z którymi związana jest dana inwestycja. W przypadku prowadzenia inwestycji/ przedsięwzięcia na współwłasność wymaga jest pisemna zgoda na realizację zadania udzielona przez wszystkich współwłaścicieli

Dziedzina: INNE DZIAŁANIA OCHRONY ŚRODOWISKA - PRZEDSIĘWZIĘCIA MIĘDZYDZIEDZINOWE I INNE							
Lp.	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprocentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia
1	A. Priorytet Główny	Zadania z zakresu innych działań ochrony środowiska (przedsięwzięć międzydziedzinowych i innych) ze środków Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych	Zgodnie z zapisami danego Programu	dotacja do wyczerpania środków	do 10% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem Operacyjnym a wartością uzyskanego dofinansowania ze środków zagranicznych	nd	nd
				pożyczka	do 95 % różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi zadania zgodnie z Programem Operacyjnym a wartością uzyskanego dofinansowania ze środków zagranicznych	1,95%	bez umorzenia
2	B.V.2.1. Działania z zakresu rolnictwa ekologicznego, bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności na prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących metodami ekologicznymi, położonych na obszarach szczególnie chronionych utworzonych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody.	Działania z zakresu rolnictwa ekologicznego, bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności na prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących metodami ekologicznymi, położonych na obszarach szczególnie chronionych utworzonych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody.	Izby rolnicze	dotacja	do 80 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
3	B.V.2.2. Wspieranie systemu kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska, a w szczególności tworzenia baz danych podmiotów korzystających ze środowiska, zobowiązanych do ponoszenia opłat.	Wspieranie systemu kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska, a w szczególności tworzenia baz danych podmiotów korzystających ze środowiska, zobowiązanych do ponoszenia opłat.	województwo świętokrzyskie	dotacja	do 90 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
4	B.V.2.4. Działania polegające na zapobieganiu i likwidacji poważnych awarii i ich skutków.	Działania polegające na zapobieganiu i likwidacji poważnych awarii i ich skutków.	JST i ich związki, działające w ich imieniu jednostki organizacyjne.	dotacja	do 40 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
				zgodnie z programami współfinansowanymi (finansowanymi) ze środków NFOŚiGW			
5	B.V.2.5. Likwidacja skutków klęsk żywiołowych w obiektach infrastruktury ochrony środowiska.	Likwidacja skutków klęsk żywiołowych w obiektach infrastruktury ochrony środowiska, służących ochronie powietrza, oczyszczaniu ścieków komunalnych i gospodarowaniu odpadami komunalnymi.	JST i ich związki	dotacja	do 40 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
				zgodnie z programami współfinansowanymi (finansowanymi) ze środków NFOŚiGW			
6	B.V.2.6. Likwidacja skutków intensywnego działania zjawisk naturalnych, stanowiących zagrożenie dla środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego, po potwierdzeniu ich wystąpienia przez Wojewodę Świętokrzyskiego.	Likwidacja skutków intensywnego działania zjawisk naturalnych, stanowiących zagrożenie dla środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego, po potwierdzeniu ich wystąpienia przez Wojewodę Świętokrzyskiego.	JST i ich związki	dotacja	do 40 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
				zgodnie z programami współfinansowanymi (finansowanymi) ze środków NFOŚiGW			
7	B.V.2.7. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska, w przypadku gdy nie można ustalić podmiotu za nie odpowiedzialnego.	Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska, w przypadku gdy nie można ustalić podmiotu za nie odpowiedzialnego.	JST	pożyczka	do 100 % kosztów kwalifikowanych	2%	20%

Lp.	Priorytety z Listy	Typy zadań	Kto może uzyskać dofinansowanie	Formy dofinansowania	Procent dofinansowania	Oprocentowanie pożyczek	Wysokość umorzenia
8	B.V.2.8. Wspieranie opracowania, budowy i wdrożenia systemu informacji przestrzennej jako zintegrowanej platformy do gromadzenia informacji o środowisku, prowadzenia rejestru form ochrony przyrody i udostępnienia informacji o środowisku	Wspieranie opracowania, budowy i wdrożenia systemu informacji przestrzennej jako zintegrowanej platformy do gromadzenia informacji o środowisku, prowadzenia rejestru form ochrony przyrody i udostępnienia informacji o środowisku	województwo świętokrzyskie	dotacja	do 80 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
9	B.V.2.9. Wykonanie dokumentacji niezbędnej do realizacji zadań zgodnych z Listą przedsięwzięć priorytetowych pod warunkiem podjęcia realizacji zadania.	Wykonanie dokumentacji niezbędnej do realizacji zadań zgodnych z Listą przedsięwzięć priorytetowych pod warunkiem podjęcia realizacji zadania.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, inne	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	2%	20%
10	B.V.2.10. Specjalistyczne wyposażenie pojazdów, służących wykonywaniu działań na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, z wyłączeniem wspierania Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.	Specjalistyczne wyposażenie pojazdów, służących wykonywaniu działań na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, z wyłączeniem wspierania Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST	dotacja	80% kosztów kwalifikowanych	nd	nd
				pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	2%	20%
11	B.V.2.11. Opracowanie, w tym aktualizacja wojewódzkiego programu ochrony środowiska wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.	Opracowanie, w tym aktualizacja wojewódzkiego programu ochrony środowiska wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.	województwo świętokrzyskie	dotacja	do 90 % kosztów kwalifikowanych	nd	nd
12	B.V.2.12. Przedsięwzięcia proekologiczne służące ograniczeniu emisji, zużycia wody, redukcji wytwarzanych odpadów, zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną, ciepłą w procesie produkcyjnym.	Przedsięwzięcia proekologiczne służące ograniczeniu emisji, zużycia wody, redukcji wytwarzanych odpadów, zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną, ciepłą w procesie produkcyjnym.	JST i ich związki, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorcy (spółki prawa handlowego), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, inne	pożyczka	do 95 % kosztów kwalifikowanych	3%	10%
				Zgodnie z dedykowanym programem			